

ДОКЛАД

ОТ ПРОВЕДЕНО ПРОУЧВАНЕ ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА Т-ПЛАТФОРМА И ДРУГИ ДИГИТАЛНИ РЕСУРСИ В ОБРАЗОВАТЕЛНИ ИНСТИТУЦИИ ПО ПРОЕКТ „ИНФРАСТРУКТУРНА ТЕХНОЛОГИЧНА ПЛАТФОРМА ЗА РАЗВИТИЕ, ИЗСЛЕДВАНИЯ, ОБУЧЕНИЕ И РЕАЛИЗАЦИЯ - ИНТЕРИОР”

Бързото развитие на електронното обучение в световен мащаб предизвиква своеобразна революция в образованието – то се превръща в глобална и печеливша индустрия. Главни действащи лица в тази индустрия за университетите, големите компании, иновативните малки и средни предприятия, предприемачи, инвеститори, правителствени и неправителствени организации, и други. Нараства броят на партньорските взаимоотношения - между производители и дистрибутори на електронно обучение и академични институции – с цел създаването на виртуални университети. Целта на подобни университети е да предложат програми за висше образование, корпоративно обучение или програми за придобиване на сертификат. Тази революция влияе и на университетите и катализира големи организационни и технологични промени. Освен класическия изследователски университет, се появиха модели на университети като Отвореният университет, Корпоративният университет, Електронният университет, Виртуалният университет и други.

В ситуациите на непрекъснати промени, за да бъде конкурентоспособна, всяка организация трябва да се научи да направлява желанието и възможностите на хората да учат на всички равнища и да бъдат гъвкави, адаптивни и продуктивни.

Политиката на Европейската комисия по иновациите и младежта, включваща и образованието има три основни цели :

 подобряване на качеството и ефективността на системите за образование и обучение в ЕС: подобряване на образованието и обучението за учители и преподаватели; развитие на умения за работа и живот в условията на общество, основано на знания; осигуряване на достъп до ИКТ за всички; увеличаване на капацитета за извършване на научно-технически изследвания; постигане на най-добро използване на ресурсите;

ПРОЕКТ „ИНФРАСТРУКТУРНА ТЕХНОЛОГИЧНА ПЛАТФОРМА ЗА РАЗВИТИЕ, ИЗСЛЕДВАНИЯ, ОБУЧЕНИЕ И РЕАЛИЗАЦИЯ - ИНТЕРИОР”

ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“ ПЕДАГОГИЧЕСКИ КОЛЕЖ - ПЛЕВЕН

 улесняване на достъпа на всички до образование и системи за обучение: отворена учебна среда; превръщане на обучението в по-привлекателно занимание; подкрепа за активното гражданство, равни възможности и социалното сближаване;

 отваряне на системите за образование и обучение към по-широката свят: засилване на връзките между професионалния живот, научните изследвания и обществото като цяло; развитие на духа на предприемачеството; разширяване изучаването на чужди езици; повишаване на мобилността и обмяна на кадри; засилване на европейското сътрудничество.

Образованието трябва все повече да се справя с проблемите на достъпа до качеството. Масовизацията на висшето образование, разширяването на частния сектор и чуждестранното участие в тази област, прилагането на ИКТ в образованието, както и появата на икономика на знанието, разкриват нови предизвикателства и възможности за висшите образователни институции.

В наши дни новите ИКТ влияят на системите на образование и имат огромно влияние върху икономиката, корпоративното управление и тенденциите на глобализация. Те разполагат с огромен потенциал да променят същността на средата на обучение в традиционните и дистанционните образователни институции.

Е-обучение все повече катализира растежа на академичния „бизнес“ и на академичната филантропия. Много университети и организации с нестопанска цел в страни като Германия, Финландия, Ирландия, Дания, Обединеното кралство и др. изнасят академични и професионални програми като стока за студентски общности, по-често за страните от европейския съюз.

Практиката на най-добрите университети в Европа и в света показва, че електронното обучение има потенциала да промени начина, по който преподаваме и учим. То предоставя нови възможности за повишаване на стандартите, за разширяване на участието в ученето през целия живот, за персонализиране на учебния процес и създаване на предпоставки за обогатяване на учебния опит и качеството на учене. Електронното обучение не може да подмени ролята на обучаващия, но в комбинация със съществуващите традиционни методи може да повиши качеството и да обогати тяхното преподаване. Провеждано в дистанционна форма, електронното обучение създава предпоставки за достигане до обучаемите в избрано от тях време и място. С това се разширява спектърът от категории обучаеми, получаващи достъп до обучение и

**ПРОЕКТ „ИНФРАСТРУКТУРНА ТЕХНОЛОГИЧНА ПЛАТФОРМА ЗА
РАЗВИТИЕ, ИЗСЛЕДВАНИЯ, ОБУЧЕНИЕ И РЕАЛИЗАЦИЯ - ИНТЕРИОР“**

ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“ ПЕДАГОГИЧЕСКИ КОЛЕЖ - ПЛЕВЕН

образование – фактор особено важен в условията на пазарна икономика и информационно общество, конкуренция на пазара на образователни услуги и изисквания за учене през целия живот.

Днес системата на висшето образование в България е изправена пред двойно предизвикателство: от една страна, да се ускори и завърши започналият процес на структурни реформи, като се преодолее изоставането спрямо водещите университети по света, а от – да се реализира успешно процесът на стратегическа трансформация на висшето образование: от допълваща обслужваща сфера във фактор за печелене на предимство в европейската и глобалната надпревара за знания, умения, икономически и материален просперитет и духовен напредък

Динамиката на промените в обществото, кризата в банковата система, възхода на технологиите, се отразява в сферата на образованието, която следва да отчита глобалните световни тенденции и реалностите у нас, за да отговори максимално на настоящето и бъдещето. България е сред страните, които през 1999 г. подписват в Болоня съвместна декларация за европейското пространство на висшето образование. Постигнатите резултати на изхода на обучението са основните изграждащи блокове на Болонския пакет от образователни реформи, свързани с въвеждане на тристепенна система на обучение. Този нов методологически подход е в центъра на променения образователен модел, който измества фокуса на вниманието от преподавателя към образователните потребности на обучаваните. Целта е, чрез посочената промяна, студентите сами да постигат съвременни решения на своите образователни очаквания, както и да получават адекватна подготовка за бъдещата си професионална реализация, кариерно и личностно развитие. Затова крайните резултати на изхода от обучението придобиват нов смисъл и значение. Възниква необходимост от изясняване на заложеното в тях съдържание, което насочва вниманието върху конкретните постижения на обучаемия, а не върху предварителните намерения на преподавателя..

В съвременни условия проблемите на образованието стават все по-актуални. И това е напълно естествено. Днешния век с основание може да се разгледа като преход към свръхмодерно общество, в което глобализацията и технологията играят първостепенна роля. С развитието и все по-мащабното разгръщане на комуникациите, на информационните потоци светът постепенно върви към тотална универсализация, засягаща не само материалната, а и духовната сфера. Новите технологии, все по-

**ПРОЕКТ „ИНФРАСТРУКТУРНА ТЕХНОЛОГИЧНА ПЛАТФОРМА ЗА
РАЗВИТИЕ, ИЗСЛЕДВАНИЯ, ОБУЧЕНИЕ И РЕАЛИЗАЦИЯ - ИНТЕРИОР”**

ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“ ПЕДАГОГИЧЕСКИ КОЛЕЖ - ПЛЕВЕН

широкото приложение на компютрите в различните сфери на живота благоприятстват за изграждането на “единен свят”. Много изследвания и програмни документи с основание изтъкват, че процесите, които протичат през ХХІ век изискват преход към ново образование, което е ориентирано в нова информационно-образователна среда. Системата на висшето образование в България е изправена пред двойно предизвикателство: от една страна, да се ускори и завърши започналият процес на структурни реформи, а от друга – да се реализира успешно процесът на стратегическа трансформация на висшето образование: от допълваща обслужваща сфера в неоспорим фактор в надпревара за знания, умения, компетентности. В съвременните условия образованието може се разглежда като преход към общество в което дигитализацията играе първостепенна роля. И тук от значение се явяват качествените изследвания, които се позовават на определена верификация, достъп до информация, която да е различна от fake news, използване на различни стратегии на преподаване, които да стимулират различните стратегии на учене. Всички тези важни за образованието елементи могат да бъдат съхранени и развити ако има изградена определена платформа, която да гарантира нейната устойчивост и развитие.

Немалко учени с основание изтъкват, че духовното развитие на човечеството до голяма степен зависи от демократизацията на обществото и на образованието. Динамичните процеси, които протичат през ХХІ век изискват глобален преход към новопарадигмално образование. Съвременното образование се определя преди всичко като образование за човешко развитие. В основата на това ново разбиране на образователните приоритети е “развитието на човешкия фактор”, реализирането на качествено ново обучение, което е изцяло ориентирано към учащия се в новата информационно-образователна среда. В качествено новото обучение наред с познавателно-комуникативните компоненти приоритет има и овладяването на социални умения. Самото обучение се реализира в различни варианти (учене чрез сътрудничество, кооперативно учене, учене в екип, интеркултурно взаимодействие и др.). Информационните технологии благоприятстват за рационализиране на преподаването и ученето, за индивидуализация и диференциация на обучението. По-важните измерения на новата образователна парадигма се изразяват в следните аспекти:

- Обучаемите са в центъра на образованието. Наред със знанието и разбирането новата култура на учене е насочена към формиране на умения за пълноценно

**ПРОЕКТ „ИНФРАСТРУКТУРНА ТЕХНОЛОГИЧНА ПЛАТФОРМА ЗА
РАЗВИТИЕ, ИЗСЛЕДВАНИЯ, ОБУЧЕНИЕ И РЕАЛИЗАЦИЯ - ИНТЕРИОР”**

ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“ ПЕДАГОГИЧЕСКИ КОЛЕЖ - ПЛЕВЕН

съжителство и разбирателство с другите. Тя се свързва и с уменията за трансформиране на знанията в компетентност, за оцеляване и персонално развитие;

- Ролята и функциите на обучаващия са значително променени. Той е не само източник на знания, а и ръководител, фасилитатор, стимулатор и съ-изследовател;

- Акцентът се поставя върху създаването на адекватна образователна среда (обучавани-обучаващи-образователна среда), която значително обогатява традиционна релация“обучавани-обучаващи”;

- Съществени промени се налагат в подбора и структурирането на учебното съдържание;

-Наред с класическите широко приложение трябва да намерят интерактивните технологии, методи и форми на обучение.

В тази връзка Проект „ Инфраструктурна ТЕхнологична платформа за Развитие, Изследвания, Обучение и Реализация - ИНТЕРИОР” представя една от гледните точки за подпомагане решаването на проблема, свързан с качеството на провежданите научно-практически изследвания, тяхната разпознаваемост и публичност от една страна, а от друга - подобряване на качеството на преподаване и обучението на студентите, чрез създаването и развитието на веб базирана Т-платформа за управление на обучението и осигуряване на достъп до различни образователни канали и ресурси. Това от своя страна доведе до повишаване капацитета на Педагогическия колеж в академичен, организационен, методически и технологичен аспект чрез създаване на Т-платформа за управление на обучението и осигури разработване на гъвкави учебни програми и достъп до информационни образователни източници, които трайно ще се използват за научно-практически, изследователски, учебни, обучителни и методически цели от страна на студенти и преподаватели.

Проекта включваше 6 основни дейности както следва:

**ПРОЕКТ „ ИНФРАСТРУКТУРНА ТЕХНОЛОГИЧНА ПЛАТФОРМА ЗА
РАЗВИТИЕ, ИЗСЛЕДВАНИЯ, ОБУЧЕНИЕ И РЕАЛИЗАЦИЯ - ИНТЕРИОР”**

**ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“
ПЕДАГОГИЧЕСКИ КОЛЕЖ - ПЛЕВЕН**

1. Проучване използването на Т-платформа и други дигитални ресурси в образователни институции
2. Хостинг и домейн услуга за дванадесет месеца за инфраструктурна технологична платформа за развитие, изследвания, обучение и реализация
3. Инсталиране, конфигуриране и администриране на инфраструктурна технологична платформа за развитие, изследвания, обучение и реализация
4. Тестване на инфраструктурна технологична платформа за развитие, изследвания, обучение и реализация
5. Въвеждане в експлоатация на инфраструктурна технологична платформа за развитие, изследвания, обучение и реализация
6. Запознаване на академичния състав и студенти за приложение на инфраструктурна технологична платформа за развитие, изследвания, обучение и реализация

Предмет на настоящия доклад са резултатите от проведено проучване използването на Т-платформа и други дигитални ресурси в 7 университета (в частност педагогически факултети, техни филиали и педагогически колежи), 19 училища, 10 детски градини и 6 обучителни организации. Проучването се организира чрез онлайн въпросници, които съдържаха 10 основни въпроса и 4 подвъпроса.

Въпрос 1. Институцията, която представлявате, използва ли технологични ресурси в процеса на обучение със студенти/ученици/деца/директори/учители?				
Университет				
Не	Да	Често	Рядко	X
0	6	1	0	X
Училище				
0	15	3	1	X
Детска градина				
1	3	3	2	X
Обучаваща организация				
0	4	2	0	X

**ПРОЕКТ „ИНФРАСТРУКТУРНА ТЕХНОЛОГИЧНА ПЛАТФОРМА ЗА
РАЗВИТИЕ, ИЗСЛЕДВАНИЯ, ОБУЧЕНИЕ И РЕАЛИЗАЦИЯ - ИНТЕРИОР”**

**ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“
ПЕДАГОГИЧЕСКИ КОЛЕЖ - ПЛЕВЕН**

Въпрос 1А. Когато провеждате обучение, използвате ли:				
Университет				
Интерактивна дъска, мултимедия или учебни филми	Електронна платформа	Дистанционно обучение	Видео-конферендна връзка	Без отговор
21	5	4	3	0
Училище				
27	1	0	0	1
Детска градина				
16	0	0	0	1
Обучаваща организация				
6	3	3	0	0

Видното от тези два въпроса е, че всички анкетирани институции използват технологични ресурси в обучението в зависимост от техния формат. Прави впечатление, че единствено университетите в най-голямата си част използват технологични ресурси в процеса на обучение със студентите. На второ място по употреба на подобни ресурси са обучителните организации, които очевидно се стремят процеса на обучение със заинтересованите страни (учители и директори и педагогически специалисти) да е на високо ниво. При училищата, само 70% от тях използват технологични ресурси в процеса на обучение с учениците, като дори има споделена теза да се използват рядко. За съжаление настоящото проучване има за цел само проучване на фактите, но тази констатация е тревожна и трябва да се търсят причините. Използването на технологични ресурси в детските градини е много разпокъсано, но близо 60% са заявили, че използват „постоянно“ и „често“ технологични ресурси, което означава, че все още не е достатъчно разпозната ползата от тях.

При уточняващия втори въпрос става пределно ясно, че всички университети (въпреки липсата на достатъчно възможности за технологични ресурси) прилагат в своята дейност всичко налично – от интерактивни дъски, мултимедии, учебни филми до електронни платформи, видео-конферендни връзки и форми на дистанционно обучение. Очевидно е, че тези 70% от училищата се опитват да се възползват от възможностите си да си обогатяват средата на преподаване, като едно от училищата използва и електронна платформа. Обучаващите организации използват в своята дейност почти всички възможности на технологичните ресурси, като това ги поставя в конкурентна позиция с

**ПРОЕКТ „ИНФРАСТРУКТУРНА ТЕХНОЛОГИЧНА ПЛАТФОРМА ЗА
РАЗВИТИЕ, ИЗСЛЕДВАНИЯ, ОБУЧЕНИЕ И РЕАЛИЗАЦИЯ - ИНТЕРИОР”**

**ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“
ПЕДАГОГИЧЕСКИ КОЛЕЖ - ПЛЕВЕН**

тези организации, които правят обучения. При детските градини ситуацията е както при училищата – тези които използват технологични ресурси прилагат в своята работа част от тях – предимно интерактивни дъски, мултимедии.

Въпрос 2. Институцията, която представлявате, организира ли обучения и курсове, свързани с повишаване на квалификацията в областта на образованието?			
Университет			
Да	Не	Рядко	Без отговор
5	2	0	0
Училище			
19	0	0	0
Детска градина			
10		0	0
Обучаваща организация			
6	0	0	0

Въпрос 2А. Каква е формата чрез която провеждате обученията/квалификационните курсове?				
Университет				
Обучение	Лекционен курс	Е-курс	Дистанционен курс	Без отговор
6	5	5	5	0
Училище				
19	0	0	0	0
Детска градина				
10	0			0
Обучаваща организация				
6	0	2	2	0

При анализа на тези два въпроса могат да се направят два разнопосочни извода. От една страна всички анкетирани институции най-общо правят обучения и курсове (изключение правят два университета или техни звена, които очевидно нямат законово право). Очевидно част от анкетираните (училища и детски градини) са отбелязали, че провеждат такива дейности, но се предполага, че са имали предвид, че става въпрос за онези обучения и курсове, които те провеждат в собствените си институции. От друга

ПРОЕКТ „ИНФРАСТРУКТУРНА ТЕХНОЛОГИЧНА ПЛАТФОРМА ЗА РАЗВИТИЕ, ИЗСЛЕДВАНИЯ, ОБУЧЕНИЕ И РЕАЛИЗАЦИЯ - ИНТЕРИОР”

**ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“
ПЕДАГОГИЧЕСКИ КОЛЕЖ - ПЛЕВЕН**

страна става ясно, че отново университетите и обучителните организации са тези, които провеждат разнообразни форми на обучения и курсове. Поради своята специфика само университетите провеждат лекционни курсове, но във всички останали предложени възможности те са в конкуренция с обучителните организации. От анкетирането става ясно, че 90% от университетите провеждат определени курсове и обучения чрез електронни и дистанционни форми, за разлика от обучителните организации, които по този показател достигат едва 20 %.

Въпрос 3. Приемате ли твърдението, че електронното обучение, благодарение на интерактивността и различния тип съдържание, подпомага ученето и развитието на дигиталните умения и компетентности?			
Университет			
Да	По-скоро Да	Не	По-скоро Не
7	0	0	0
Училище			
11	7	1	1
Детска градина			
5	4	1	0
Обучаваща организация			
3	0	0	0

Отговорите на този въпрос изразяват една обща положителна тенденция, както от прилагашите електронни форми на обучение, така и от ползвателите им. Очевиден е факта, че всички анкетирани убедително признават, че електронното обучение, благодарение на интерактивността и различния тип съдържание, подпомага ученето и развитието на дигиталните умения и компетентности. Почти 100% споделят, че това е важно за тях в процеса на тяхната продължаваща квалификация (за учители и директори) и за тези, които организират обученията и курсовете.

Въпрос 4. Институцията, която представлявате, има ли ситуирана електронна платформа за обучение?	
Университет	
Да	Не

**ПРОЕКТ „ИНФРАСТРУКТУРНА ТЕХНОЛОГИЧНА ПЛАТФОРМА ЗА
РАЗВИТИЕ, ИЗСЛЕДВАНИЯ, ОБУЧЕНИЕ И РЕАЛИЗАЦИЯ - ИНТЕРИОР”**

**ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“
ПЕДАГОГИЧЕСКИ КОЛЕЖ - ПЛЕВЕН**

5	0
Училище	
1	19
Детска градина	
0	10
Обучаваща организация	
3	0

Въпрос 4А. Ако Вашият отговор е „ДА“, каква среда за електронно обучение използвате?			
Университет			
Мудъл	Блек борд	Друга	Без отговор
5	1	0	0
Училище			
0	0	1	19
Детска градина			
0	0	0	10
Обучаваща организация			
3	0	0	0

От отговорите на следващите два въпроса е налице обстоятелството, че училищата и детските градини все още не разпознават важността от работа с е-платформи. Ако за детската градина има определено обяснение за този факт, то за училищата това е странно. В същото време става ясно, че университетите използват различни видове е-платформи, като не може да стане ясно дали тя се ползва от всички заинтересовани или се ползва само когато се провежда дистанционно обучение.

Въпрос 5. Към коя образователна степен са ориентирани обученията курсовете за електронно обучение във вашата институцията/организация?

Въпроси/Институции	Университет	Училище	Детска градина	НПО
Предучилищно образование	X		X	X

ПРОЕКТ „ИНФРАСТРУКТУРНА ТЕХНОЛОГИЧНА ПЛАТФОРМА ЗА РАЗВИТИЕ, ИЗСЛЕДВАНИЯ, ОБУЧЕНИЕ И РЕАЛИЗАЦИЯ - ИНТЕРИОР”

**ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“
ПЕДАГОГИЧЕСКИ КОЛЕЖ - ПЛЕВЕН**

Начален етап на обучение	X	X		X
Прогимназиален етап на обучение	X	X		X
Гимназиален етап на обучение	X	X		X
Висше образование	X			

От настоящата таблица може да се констатира, че единствено университетите имат капацитета и интерес да организират и провеждат курсове и обучения за електронно обучение. На второ място отново се явяват обучителните организации, които очевидно имат ресурса за провеждане на електронни курсове и обучения в детските градини и в различните степени на училищното образование. От друга страна съвсем логично е детската градина и училището да имат претенции обучителните електронни курсове и обучения да са само в сферата на тяхната компетентност, което е съвсем логично.

Въпрос 6. Каква е продължителността на електронното и дистанционно обучение?			
Университет			
До 8 часа	До 16 часа	До 32 часа	Повече
6	6	5	2
Училище			
0	0	0	0
Детска градина			
0	0	0	0
Обучаваща организация			
3	3	3	0

Въпрос 6А Екипът, с който разполагате, има ли опит в областта на организацията и провеждането на електронни курсове/обучения по отношение на структуриране на курсове в платформа за електронно обучение			
Университет			
Да	По-скоро Да	Не	По-скоро Не
5	2	0	
Училище			
0	0		0
Детска градина			

ПРОЕКТ „ИНФРАСТРУКТУРНА ТЕХНОЛОГИЧНА ПЛАТФОРМА ЗА РАЗВИТИЕ, ИЗСЛЕДВАНИЯ, ОБУЧЕНИЕ И РЕАЛИЗАЦИЯ - ИНТЕРИОР”

**ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“
ПЕДАГОГИЧЕСКИ КОЛЕЖ - ПЛЕВЕН**

0	0	0	0
Обучаваща организация			
3	0	0	0

Въпрос 6 Б По отношение на разписване на електронно учебно съдържание (ресурси и дейности)			
Университет			
Да	По-скоро Да	Не	По-скоро Не
5	2	0	0
Училище			
0	0	0	0
Детска градина			
0	0	0	0
Обучаваща организация			
3	0	0	0

От отговорите на тези три въпроса става видимо, че само университетите и обучителните организации имат капацитета да правят електронно и дистанционно обучения съответно до 8, 16, 32 часа и само университетите могат да правят по-продължителни обучения. Това произтича от факта, че дистанционните програми са приоритет само на университетите и може би тази тенденция ще се налага все повече.

Оказва се, че екипите, които имат опит в областта на организацията и провеждането на електронни курсове/обучения по отношение на структуриране на курсове в платформа за електронно обучение принадлежат само на университетите и обучителните организации. Тук стои въпросът кой разработва на обучителните организации електронните курсове, при условие, че се изискват специални умения както за разработване на електронните платформи, така и на тяхното развитие и поддържане. В същото време продължава да стои и е ден друг въпрос – защо при условие, че в училище се преподава ИКТ не се ползва капацитета на учителите и изявените ученици в тази област, за да се разработват техни такива?

Въпрос 8. Каква е степента на удовлетвореност на участвалите в електронни курсове на обучение?		
Университет		
Ниска	Средна	Висока
0	2	5

**ПРОЕКТ „ИНФРАСТРУКТУРНА ТЕХНОЛОГИЧНА ПЛАТФОРМА ЗА
РАЗВИТИЕ, ИЗСЛЕДВАНИЯ, ОБУЧЕНИЕ И РЕАЛИЗАЦИЯ - ИНТЕРИОР”**

**ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“
ПЕДАГОГИЧЕСКИ КОЛЕЖ - ПЛЕВЕН**

Училище		
5	10	5
Детска градина		
4	10	5
Обучаваща организация		
0	0	3

Относно степента на удовлетвореност на участвалите в електронни курсове на обучение е видно, че най-удовлетворените са най-активно участващи в тези курсове и обучения. Около 30% от анкетираните от детските градини и училищата имат много ниска оценка за тези курсове и обучения, а в същото време обучителните организации регистрират 100% висока удовлетвореност. Анкетираните университети също 100% регистрират средна и висока удовлетвореност, което затвърждава важността от използването на електронни курсове и обучения или трайно да присъстват в подобни дейности.

Въпрос 9. Какви предимства на електронното обучение посочват участвалите в електронни курсове и обучения? (можете да посочите повече от един отговор)

Въпрос	Отговор
Независимост на обучаемия	39
Възможност да избират индивидуално времето и темповете на своите занимания	28
Достъп до различни информационни ресурси	35
Голяма ефективност	32
Възможност за повишаване качеството на обучение	40
Възможност за самостоятелно учене	37

**ПРОЕКТ „ИНФРАСТРУКТУРНА ТЕХНОЛОГИЧНА ПЛАТФОРМА ЗА
РАЗВИТИЕ, ИЗСЛЕДВАНИЯ, ОБУЧЕНИЕ И РЕАЛИЗАЦИЯ - ИНТЕРИОР”**

**ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“
ПЕДАГОГИЧЕСКИ КОЛЕЖ - ПЛЕВЕН**

Изграждането на личностни качества – самостоятелност, инициативност, деловитост, отговорност, организираност, способност за реална оценка на собствените сили и вземане на обосновани решения	41
---	----

Отговорите на този въпрос убедително дават израз на високо одобрение от участниците за качеството на провеждането на електронните курсове и обучения. Между 50% и 95% (изграждането на личностни качества – самостоятелност, инициативност, деловитост, отговорност, организираност, способност за реална оценка на собствените сили и вземане на обосновани решения) е общото одобрение на анкетираните от предимствата на подобни курсове и обучения.

Въпрос 10. Считате ли, че електронните форми на обучение ще се наложат като предпочитан начин за обучение и квалификация?			
Университет			
Да	По-скоро Да	Не	По-скоро Не
5	2	0	0
Училище			
1	16	0	3
Детска градина			
4	12	0	3
Обучаваща организация			
3	0	0	0

От този въпрос е налице трайната констатация, че голям процент от анкетираните са на мнение, че електронните форми на обучение ще се наложат като предпочитан начин за обучение и квалификация. Много малък процент, който не може да даде допълнителен нюанс на цялостното анкетиране е недоверчив към този подход на провеждане на различни курсове и обучение.

От представените резултати можем да направим извод, че всички участници в проучването имат нагласа и готовност да работят в среда за електронно базирано обучение.

В тази връзка системата за електронно обучение променя ролята и мястото в учебния процес както на студента, учителя, ученика и на детето, променя отношението им към учебния предмет, засилва интереса им към учебната дейност. Прилагането на иновационните технологии в обучението води не само до реализиране на ДОС, но и до

**ПРОЕКТ „ИНФРАСТРУКТУРНА ТЕХНОЛОГИЧНА ПЛАТФОРМА ЗА
РАЗВИТИЕ, ИЗСЛЕДВАНИЯ, ОБУЧЕНИЕ И РЕАЛИЗАЦИЯ - ИНТЕРИОР”**

ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“ ПЕДАГОГИЧЕСКИ КОЛЕЖ - ПЛЕВЕН

постигане на по-високи резултати във възпитателния и учебния процес. Съчетавайки добрата методика на преподаване с атрактивните възможности за компютърно моделиране и визуализиране, се създават условия за по-качествено обучение.

Всичко това е свързано със смисъла на новото образование, което, поставено в съответствие с европейските и световните измерения и нагласи, може да осигури цялостно развитие на индивида, а оттам да е полезно за обществото. Мисията му е да помогне на всички да развият своите способности, умения и потенциал и да реализират отговорно и достойно свой собствен план.

Технологичното обучение чрез Интернет (E – Learning) е обучение на бъдещето, това е нов тип обучителен метод и представлява индивидуално независимо от времето и мястото обучение. При електронното Интернет базирано обучение този метод се прилага с комбинация с други интерактивни Интернет базирани форми. Днес новите технологии дават възможности за много по-качествено електронно и дистанционно обучение. Всички (особено университетите), които правят стъпки в областта на квалификацията и продължаващото обучение чрез въвеждане на електронни форми на обучение трябва да работят за оптимизиране на наличния ресурс и не трябва да забравят факта, че успешната практическа реализация на електронното/дистанционното обучение предполага наличието на пет основни компонента:

 Мотивация на лектора. Интересът на преподавателя и подкрепата на формата са важни условия за успех.

 Организация. Учебният материал трябва да бъде подготвен предварително, да бъдат планирани часове и възможности за промяна. Необходимо е да се обърне внимание на всеки детайл, преди да започне същинското обучение.

 Добро взаимодействие със обучаемите. Какъвто и метод на преподаване от разстояние да се използва, лекторът трябва да осигури добри възможности за взаимодействие между себе си и между всички участници в курса.

 Разбиране на технологията, която се използва. Лекторът и обучаемите трябва да могат да работят с технологиите, използвани в курса на обучение.

 Поддържащ персонал. Необходимо е адекватно взаимодействие между дизайнери и технически персонал за успешното прилагане на курса на обучение.

**ПРОЕКТ „ИНФРАСТРУКТУРНА ТЕХНОЛОГИЧНА ПЛАТФОРМА ЗА
РАЗВИТИЕ, ИЗСЛЕДВАНИЯ, ОБУЧЕНИЕ И РЕАЛИЗАЦИЯ - ИНТЕРИОР”**

ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“ ПЕДАГОГИЧЕСКИ КОЛЕЖ - ПЛЕВЕН

Всички (особено университетите), които правят стъпки в областта на квалификацията и продължаващото обучение чрез въвеждане на електронни форми на обучение са поставени пред много предизвикателства и проблеми, сред които:

 липса на консенсус върху понятийния апарат, концептуализиращ феномена електронно обучение, водещ до подмяна на обекта на оценяване на качеството. Налице е неяснота за отношението електронно – дистанционно обучение, което се отразява негативно върху създаването на адекватна нормативната база за осъществяването на тези форми на обучение и осигуряване на тяхното качество;

 липса на традиции в дистанционното обучение и поддържане на неговото качество, които да послужат като еталон при преминаване към дистанционна форма на обучение на някои програми в традиционните университети;

 липса на система от стандарти за оценка на качеството на електронното обучение като елемент от националната система за акредитация;

 липса на независими авторитетни агенции за акредитация на програми за електронно онлайн обучение, както и за оценка на качеството на електронни учебни ресурси и програми в страната (в момента акредитирането на дистанционната форма на обучение се прави от НАОА, която е държавна структура и няма независим статут);

 липса на сериозен професионален диалог между институциите, предоставящи електронно обучение с цел създаване на система за сравнителен анализ на качеството (Benchmarking);

 липса на актуална нормативна наредба, съобразена със съвременните тенденции на развитие на технологиите и новите педагогически модели и подходи за тяхното интегриране в обучението с цел повишаване на неговото качество.

Като цяло може да се каже, че целта на това проучване доказва ефективността от използване на веб-базираните технологии като средство за качествено обучение при провеждане на формалното образование от страна на Университети и училища и преди всичко при провеждане на обучения и квалификационни курсове, свързани с неформалното образование, провеждано от обучителни организации, като част от неговата експертиза. Това позволява в различни конфигурации – самостоятелно или колаборирано с други институции – да провеждат допълнителна квалификация за българските учители в различни тематични направления и области.

**ПРОЕКТ „ИНФРАСТРУКТУРНА ТЕХНОЛОГИЧНА ПЛАТФОРМА ЗА
РАЗВИТИЕ, ИЗСЛЕДВАНИЯ, ОБУЧЕНИЕ И РЕАЛИЗАЦИЯ - ИНТЕРИОР”**